

Zdraví dětí 2024/2025 – Tělesná hmotnost dětí a její vývoj od roku 1996

Studie Zdraví dětí 2024/2025 je průřezové dotazníkové šetření doplněné o lékařské vyšetření. Sběr dat probíhal v rámci preventivní prohlídky v ordinacích dětských praktických lékařů. Zúčastnilo se ho 5252 dětí (52 % chlapců a 48 % dívek). Zastoupení jednotlivých věkových skupin (5, 9, 13 a 17 let) bylo rovnoměrné, s mírnou převahou pětiletých (27 %) a naopak nejméně bylo sedmnáctiletých dětí (23 %). Metodika [ZDE](#).

Nejdůležitější zjištění:

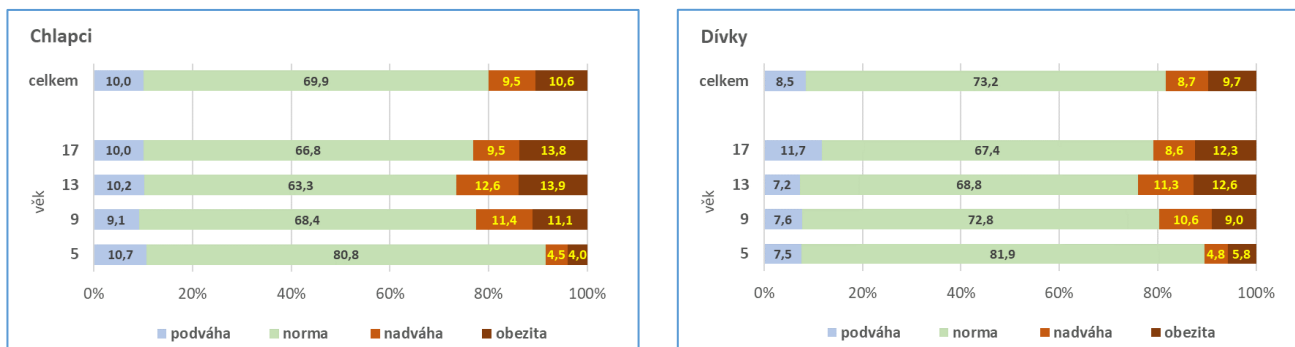
1. *Nadváha nebo obezita byly zjištěny u jednoho z pěti dětí (19 %), samotná obezita postihovala 10 % dětí, polovina obézních dětí však trpěla extrémní obezitou (hmotnost nad 99. percentil BMI).*
2. *Ve srovnání s rokem 2016 se prevalence nadváhy a obezity významně nezměnila.*

V rámci Studie Zdraví dětí 2024/2025 byly zaznamenány výsledky měření výšky a váhy dítěte, které provedl zdravotník při preventivní prohlídce. Při hodnocení hmotnosti jsme vycházeli z percentilových grafů BMI [1]. Tyto grafy umožňují zhodnotit, jestli dítě má hmotnost odpovídající jeho výšce a věku. Děti byly zařazeny do 4 kategorií: děti s nízkou hmotností (výsledek pod 10. percentilem), s normální hmotností (10. – 90. percentil), děti s nadváhou (90. – 97. percentil) a obézní (nad 97. percentilem).

1. Prevalence nadváhy a obezity (2024/2025)

V celém souboru mělo optimální hmotnost celkem 71,5 % dětí, 9,1 % dětí mělo nízkou hmotnost, shodné procento dětí trpělo nadváhou (9,1 %). Obezita byla zjištěna u 10,2 % dětí, přičemž 5 % dětí mělo BMI nad 99. percentilem. Rozdíl mezi chlapci a děvčaty nebyl statisticky významný ($p=0,064$). Výrazné rozdíly ale byly zjištěny v souvislosti s věkem. Procento dětí se nadváhou a obezitou nejvíce narostlo mezi 5. a 9. rokem, nejvyšší podíl dětí s obezitou byl u obou pohlaví ve 13 letech a pak mezi 13. a 17. rokem mírně klesl, grafy

Graf 1 a 2. Kategorie BMI u chlapců a dívek podle věku, studie Zdraví dětí SZU

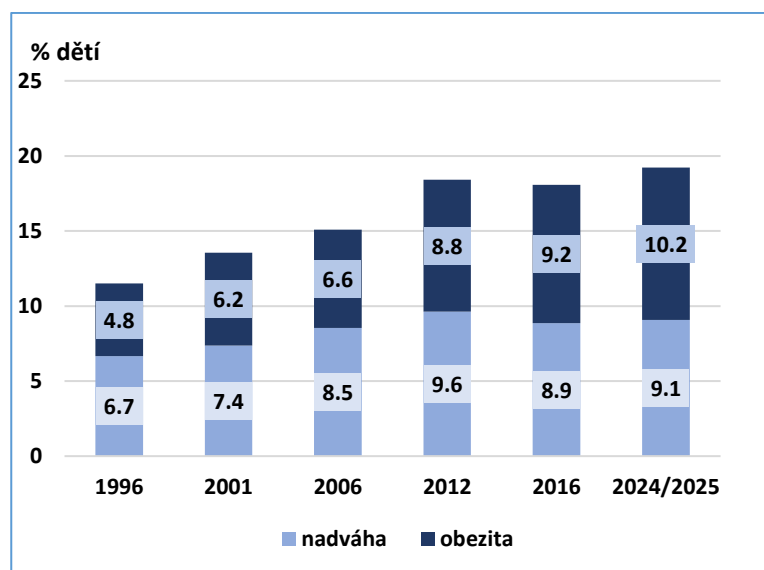

2. Vývoj prevalence obezity

Vývoj nadváhy a obezity u dětí od roku 1996 ukazuje graf 3.

Procento dětí s vyšší hmotností mezi lety 1996 a 2011 stoupl o 7 procentních bodů ($p > 0,001$; test pro trend), přičemž podíl obézních dětí se v tomto období téměř zdvojnásobil. Mezi roky 2011 až 2026 nebyl na základě použitých dat zjištěn významný nárůst a podíl dětí s vyšší než optimální hmotností zůstal stejný.

Graf 3. Vývoj prevalence nadváhy a obezity u dětí (věkové skupiny 5, 9, 13 a 17 let) mezi lety 1996 až 2026, výsledky šetření realizovaných SZU

Citace:

1. SINGER, K.; LUMENG, C. N. The initiation of metabolic inflammation in childhood obesity. *Journal of Clinical Investigation*. 2017, 127(1), 65–73.
2. Tagi VM, Chiarelli F. Obesity and insulin resistance in children. *Curr Opin Pediatr*. 2020;32(4):582–588. (PubMed)
3. World Health Organization. Childhood overweight and obesity [Internet]. Geneva: WHO; 2025 [cit. 2026-06-17]. Dostupné z: <https://www.who.int/dietphysicalactivity/childhood/en/> (Světová zdravotnická organizace)
4. Rankin J, Matthews L, Cobley S, Han A, Sanders R, Wiltshire HD, Baker JS. Psychological consequences of childhood obesity: psychiatric comorbidity and prevention. *Adolesc Health Med Ther*. 2016 Nov 14;7:125-146. doi: 10.2147/AHMT.S101631. PMID: 27881930; PMCID: PMC5115694.